

Jan en Anna Schuil

'Het is nooit saai m

Turbulent is misschien de beste omschrijving van de maand oktober 2010 in het leven van Jan en Anna Schuil uit het Friese Broeksterwoude. De fokkers van het meest bekende, gelauwerde en besproken dressuurpaard ter wereld hadden al vroegtijdig hun reis naar Lexington, Kentucky geboekt. Ze zagen daar hun Tot (Gribaldi x Glendale) tot ongekeerde hoogte stijgen. Ze zagen er ook Paul Schockemöhle en ongewoon kwamen gedachten in hun hoofd op. Kort na hun thuiskomst kwam de boodschap ook tot hen: Tot verkocht naar Duitsland.

Tekst: Petra van den Heuvel
Foto's: Remco Veurink/BCM

Totilas'

Jan Schuil: 'We hadden na het EK in Windsor al besloten dat we ook naar Kentucky wilden. Dus hadden we vroegtijdig via de KNHS geboekt. Maar wat onderweg naar Kentucky een wonderlijke ervaring is, is dat je dan pas beseft welke effecten Totilas bij mensen oproept. We zaten in het vliegtuig en opeens merk je gezoem om je heen. 'Daar zitten de fokkers van Totilas'. Dat is raar hoor, wildvreemde mensen die met je willen praten, je op de schouders slaan en je vertellen hoe geweldig ze hem vinden. We zaten in Kentucky op de tribune naar hem te kijken in de Grand Prix en toen vroeg een mevrouw die naast ons zat wat wij vonden van Totilas. Die mevrouw was helemaal ontroerd toen ze hoorde dat wij hem gefokt hadden. Er waren mensen die met het Totilas-boek naar ons toekwamen en vroegen of we er onze handtekening in wilden zetten. En we zijn ik-weet-niet-hoe-vaak op de foto gezet, Anna en ik, maar ook met massa's mensen. Amerikanen, Nederlanders, mensen overal vandaan. Zei een Amerikaan tegen ons, die had gehoord dat wij de fokkers waren: 'Hey sir, and how big is your ranch where you've bred this special horse', en was die man helemaal verbaasd te horen dat wij een gewoon huis met een stal, een wekje en een binnenbak hebben, geen bovenmaats landgoed met eindeloze hectares. Ach ja, alles is daar groot, en zo denken ze waarschijnlijk ook. Gelukkig zijn we onder al die belangstelling erg kalm gebleven als nuchtere noorderlingen. Wij raken niet meteen overstuur.'

Hoofdstuk vooruit

Anna Schuil: 'Op de tribunes ervaar je dat Totilas algemeen bezit is en ik zit daar dan tussen. Ik kan erg van hem genieten als ik hem dan zie. Toch voel ik dan niet echt dat speciale van daar

**'Voor Edward is het
wrang dat ze
uit elkaar zijn'**

het oktobergevoel van...

loopt ons fokproduct, dat hier door duizenden mensen wordt toegejuicht, staande ovaties krijgt, drievoudig wereldkampioen wordt. Als ik hem hier thuis op YouTube zie, dan is hij alleen van mij en dan word ik wel emotioneel, in de massa heb ik dat niet. We waren een paar jaar geleden bij Joop van Uyttert op de hengstenshow en toen liet Totilas dingen zien waar ik helemaal emotioneel van werd. De hippische wereld heeft hem pas vorig jaar ontdekt, maar wij zijn altijd een hoofdstuk vooruit geweest. Dat was al in Verden, toen hij vierde van de wereld werd. Wat hij de wereld in de afgelopen tijd heeft getoond, hebben wij allemaal al eerder gezien. En misschien klinkt dat heel raar, maar Totilas heeft ons eigenlijk nooit echt verbaasd. Waar iedereen met grote ogen stond te kijken en zich afvroeg of dit wel allemaal kon, was dat voor ons bekend. Wij hadden het al gezien voordat de wereld het zag. In Verden, ik zal het nooit vergeten, zei Bert Rutten, dit is een wereldpaard. Kom je uit Broeksterwoude en vertelt iemand je dat. Na de ervaringen met het stamboek was dat wel heel fijn om te horen. Maar verbaasd waren we eigenlijk niet. Jan en ik hebben altijd hoge verwachtingen van Totilas gehad. Daar waren we heel zeker van. En het heeft mij eigenlijk nog het meest verbaasd dat hij zo laat ontdekt is. Eerlijk, als hij ergens moest rijden zaten we nooit met kromme tenen. Dat was in Verden al zo, en dat was in Kentucky niet anders.'

Geruchten

Jan: 'Voor Edward is het wrang dat ze uit elkaar zijn. Ik weet nog dat wij bij de verkoop van Totilas de papieren brachten en Edward Totilas nog even voor ons reed. We hadden een goed contact met Kees en Tosca Visser, ze hebben ons bij veel dingen betrokken. Hoe je het ook wendt of keert, hij had als eigenaar natuurlijk het recht om de hengst te verkopen. Maar wij dachten dat dat niet voor de Olympische Spelen van 2012 zou gebeuren. In de afgelopen periode kregen we wel eens de indruk dat voor hen het eigendom van Totilas niet leuk meer was. Zie wat er gebeurde toen het KWPN hem na het EK in Windsor erkende als dekhengst. Eerst zou de dekking na zijn sportcarrière gebeuren, maar ze zijn bedolven onder de aanvragen. Je moet het wel allemaal regelen en dan wordt het 24 uur per dag, zeven dagen in de week, alleen maar Totilas wat de klok slaat. Is er geen ruimte meer voor iets anders. Dan kan het bezit van Totilas teveel druk gaan geven, wordt het mogelijk een angstig bezit, niet financieel maar je voelt je verantwoordelijk voor hem, voor de verzorging en je krijgt te maken met zaken als beveiliging. In de tijd dat wij Totilas nog thuis hadden was hij hier ook al de centrale figuur. Alles draaide om hem. Wij zagen het als het behoeven van een talent dat nog tot wasdom moet komen. Kijk maar naar het effect dat hij op iedereen, ook buiten de paardenwereld, heeft. Daar hebben wij ook het nodige van gemerkt, want qua media heeft alles hier voor de deur gestaan. Van De Wereld Draait Door tot de Amerikaanse NBC, je kunt het zo gek niet bedenken. De eerste geruchten over een mogelijke verkoop hoorden wij in Kentucky. En we zagen Paul Schockemöhle bij ons op de tribune. Bij de dressuur, hij kwam dus niet alleen voor het springen. Hij heeft ons nog gefeliciteerd, dat we zo'n paard gefokt hadden. Toen hebben we wel wat gedachten gehad, Anna en ik. Kees Visser is na de verkoop van Totilas voor alles wat mooi en lelijk is uitgemaakt. Verkoop was dan misschien nog acceptabel, maar natuurlijk niet aan een Duitser, de natuurlijke vijand. Niet alleen in het voetballen, ook in de

paardensport. Schockemöhle werd omschreven als een soort louche paardenhandelaar. Dat is een misvatting. Hij is een zeer geslaagde multi-ondernemer, hij doet in paarden maar heeft ook een transportbedrijf. Hij is een buitengewoon intelligente man, die op zijn stoeterijen met de beste mensen werkt. Schockemöhle heeft natuurlijk niet alleen een sportpaard gekocht, maar ook een dekhengst. Dat laatste blijft Totilas, maar wij hebben op dit moment wat de sport betreft geen idee hoe het verder gaat. Ook al kun je van zo'n paard misschien de gebruiksrechten kopen, Totilas blijft natuurlijk vooral van zichzelf. Wat ik wel weet is dat de nieuwe eigenaar een op en top paardenman is, in wie ik veel vertrouwen heb.'

Zusje

Naast Totilas had Edward Gal ook diens jaar jongere volle zusje Uusminka (Gribaldi uit Lominka van Glendale) in Harskamp op stal. Jan: 'Uusminka was klaar voor de Lichte Tour, maar heeft wat last gehad van een blessure. We hebben met elkaar overlegd wat te doen. Uit Lominka hebben we nu acht veulens gefokt. Daarvan is Uusminka naast zeven hengsten de enige merrie. En we willen de lijn graag doorzetten. Dus hebben we haar naar huis gehaald. Anna rijdt haar nu en ze gaat volgend jaar onder

'Toen wij Totilas nog in huis hadden, was hij hier ook al de centrale figuur'

de hengst. We denken aan de Trakehnerhengst Axis (v. Sixtus), die zelf ook Grand Prix heeft gelopen. Axis is geen onbekende voor ons, want van zijn zoon Hirtentanz bracht Elsa (v. Akteur), de oma van Totilas, vorig jaar een hengstveulen. Ook kregen we op 30 oktober een Axis x Gribaldi uit de Ozelly-stam goedgekeurd bij het Mecklenburger Stamboek. We blijven de Trakehners trouw, we hebben er goede contacten opgebouwd, onder meer met Lars Gehrmann, de fokleider. We komen graag op hun

WIE ZIJN JAN EN ANNA SCHUIL?

Geboren: 1954 (Jan), 1962 (Anna)

Woonplaats: Broeksterwoude (Frl.)

Al samen sinds: 1989

Beroep: Jan Schuil was tot februari 2009 veterinaire met eigen praktijk; Anna Schuil werkte met hem samen in de VOF-dieren-artsenpraktijk.

Hoe ziet jullie perfecte zondag eruit?

Jan: 'Hetzelfde als een doordeweekse dag, want ook op zondag moeten de paarden worden gevoerd, moet er worden uitgemest, poetsen we af en toe eens wat, of longeren we. Maar op zondag uit eten vind ik best leuk.'

Anna: 'Ik mag graag lang ontbijten, en dan 's middags wat met de paarden doen of wandelen met de honden in het bos. Daarna uit eten past goed bij de perfecte zondag.'

Is er naast de paarden nog tijd voor iets anders?

Jan: 'Nee. Wat we wel doen is reizen maken naar waar de paarden ons brengen, zoals wedstrijden en keuringen. Zo zijn we in oktober nog naar de diverse hengstenkeuringen in Duitsland geweest. Heel bijzonder was aansluitend op de goedkeuring van onze driejarige Axis x Gribaldi bij het Mecklenburger Stamboek, ons bezoek aan Mühlen, op uitnodiging van Paul Schockemöhle. We hebben met eigen ogen kunnen zien dat Totilas het uitstekend maakt op zijn nieuwe plek.'

Kerst, rustig genieten of extra drukte?

'Voor Jan en Anna Schuil is het met Kerst *business as usual*: de paarden verzorgen, rijden en dan tijd voor familie en vrienden, die ook blijven eten. Vast toetje is al negentien jaar volle yoghurt met banaan, een schep suiker en dat met behulp van de mixer omtoveren tot een heerlijke 'smoothie'.'

Welke discipline boeit u naast de dressuur het meest?

Jan: 'Springen.' Anna: 'Springen.'

Heeft u nog een droom?

Jan: 'Door alles wat we met Totilas hebben beleefd en meegemaakt en nog steeds meemaken, zitten we al midden in een droom.'

Anna: 'De fokkerij voortzetten en uitbreiden, zodat onze droom nog groter wordt.'

hengstenkeuring, je ziet er heel beste paarden. Men heeft stijl en de rust en het respect waarmee met mensen en paarden wordt omgegaan is weldadig. Een heel verschil met hier. Bij het Trakehner Stamboek probeert men de fokkers aan het stamboek te binden, dat is vooral de taak van de fokkerijleider. Hier is weinig respect voor de fokkers, soms haast minachting. KWPN-inspecteurs hebben het over Randstadfokkers, dat kan toch niet. Juist de bewuste fokker kent de eigenschappen en karakters van zijn eigen merries het best. Je moet hier je eigen inspecteur zijn. Die van het stamboek ziet zo'n paard maar een paar minuten en weet soms niet eens wat er achter zit. Bij de kleinere stamboeken, ook in Duitsland, kennen de fokleiders en keurmeesters niet alleen de mensen, ook de paarden. Zonder Trakehners was er geen Totilas geweest. Desondanks zijn wij als fokkers van Totilas niet gebonden aan de dressuur. Wij willen een goed atletisch paard fokken, daar gaat het om. We houden wel veel van dressuur, maar ze zouden toch ook een sprongetje moeten kunnen maken. Hier in Nederland proberen we dat niet. Opvoeding, omgang en wat je jong met een paard doet, is erg

**'Opvoeding, omgang,
en wat je met een
jong paard doet
is erg belangrijk'**

belangrijk. Als wij mogelijk meer aan springen hadden gedaan, was Totilas misschien wel een springpaard geworden.'

Niet over

Anna: 'Het meest heb ik in Kentucky genoten van de Special. Want de WEG, het is toch een heel evenement en het moet ondanks de enorme druk en de torenhoge verwachtingen, toch maar even gebeuren. Maar we hebben altijd een enorm vertrouwen in Edward en Totilas gehad. Als ze buitenom de baan gaan, kunnen we al zien hoe het gaat lopen. Dat komt altijd uit. De Grand Prix was best even spannend, maar liep prima. Bij de Special hing er een prachtige sfeer, dat voelde je, alles ging heel goed. Ach en bij de Kür was het erg ontspannen, daar mag ook best wat fout gaan, maar het is imponerend als zo'n heel stadion dan gaat staan. Tja, en nu is hij verkocht. Voor Edward triest, hij was nog niet klaar. Maar de broertjes zijn er nog. Jan rijdt Bussard nu onder het zadel, die is vier. Tuurlijk bellen er voortdurend mensen, of we ze ook te koop hebben. Nee. Wij verkopen niet zo gauw. Wij zoeken er een rijder en liefst ook nog een koper bij. Het moet passen. Op wedstrijden proberen we naar ruiters voor onze paarden te zoeken, we kijken dan vooral bij het inrijden. Maar hen vinden is niet zo eenvoudig. En wat Totilas betreft, het verhaal is nog niet over. Daarvan ben ik overtuigd. Dat is vanaf zijn jongste jeugd al zo. Toen hij als veulentje nog bij Lominka liep, kwamen hier al mensen apart naar hem kijken. Dan liep Totilas als een hackney door de wei of de binnenbak. Wat heeft hij al niet meegemaakt. Beleerd, met Jiska in de Pavo-Cup, uiteindelijk naar Verden, naar Edward, vorig jaar februari Nederlands Indoorkampioen, toen het EK, nu drie wereldtitels en nog dekhengst ook. En hij is nog maar tien. We hadden Edward graag Londen met hem gegund, dan was de cirkel rond geweest. De hele wereld heeft zich met de verkoop bemoeid. Zoals wij al vaker tegen elkaar hebben gezegd: het is nooit saai met Totilas.'